กระทู้ถามที่ ๑๐๕/ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ติดตามแผนและความเป็นไปได้ในการพัฒนาการขนส่งสาธารณะทางน้ำ (เรือเมล์) ในเขตฝั่งธนบุรี

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ดังต่อไปนี้

เนื่องจากการเติบโตของกรุงเทพฯ ฝั่งพระนครได้ขยายตัวมายังฝั่งธนบุรี เพราะมีการสร้างรถไฟฟ้าส่วนต่อขยายสายสีน้ำเงินทำให้เกิดปัญหารถติด เป็นปัญหากระทบต่อเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในวงกว้าง ประกอบกับการขนส่งสาธารณะฝั่งธนบุรียังไม่เพียงพอและไม่เป็นระบบเชื่อมต่อกันได้ดีพอ ทำให้รถไฟฟ้าสายสีน้ำเงินไม่ได้ตอบโจทย์ได้อย่างเต็มที่ จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงคมนาคมมีแผนการส่งเสริมการสัญจรทางเลือก โดยจักรยานและทางเดินเท้าโดยการสร้างทางเดิน ทางจักรยานเลียบลัดในเครือข่ายลำคลองหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. กระทรวงคมนาคมมีแผนในการพัฒนาการเดินเรือโดยสารประจำทางสาธารณะหรือเรือเมล์ในบริเวณแม่น้ำลำคลองของฝั่งธนบุรีเพื่อเป็นระบบขนส่งสายรอง (Feeder line) เพื่อเชื่อมต่อเติมรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน หรือเรือด่วนเจ้าพระยาหรือไม่ หากไม่มีระบบ Feeder line จะทำอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๓. กระทรวงคมนาคมมีงบประมาณและแผนงานเพื่อการพัฒนา วิจัยการผลิตเรือไฟฟ้าเพื่อเรือโดยสารสาธารณะหรือไม่ อย่างไร

ขอให้ตอบในที่ประชุมสภา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
เท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคอนาคตใหม่
กรุงเทพมหานคร

คำตอบกระทู้ถามที่ ๑๐๕/ร.

ของ นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร พรรคอนาคตใหม่
เรื่อง ติดตามแผนและความเป็นไปได้ในการพัฒนาการขนส่งสาธารณะทางน้ำ (เรือเมล์) ในเขตฝั่งธนบุรี

ข้าพเจ้า นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ เรื่อง ติดตามแผนและความเป็นไปได้ในการพัฒนาการขนส่งสาธารณะทางน้ำ (เรือเมล์) ในเขตฝั่งธนบุรี ดังนี้

คำถามที่ ๑

กระทรวงคมนาคมมีแผนการส่งเสริมการสัญจรทางเลือกโดยจักรยานและทางเดินเท้าโดยการสร้างทางเดิน ทางจักรยานเลียบลัดในเครือข่ายลำคลองหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบ

กระทรวงคมนาคมโดยสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร ขอเรียนดังนี้

สำหรับแผนส่งเสริมการสัญจรทางเลือกโดยจักรยานและทางเดินเท้า สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่ง และจราจรได้จัดทำแผนแม่บทการพัฒนาเพื่อส่งเสริมการเดินทางที่ไม่ใช้เครื่องยนต์และการปรับปรุงจุดเชื่อมต่อการเดินทางระบบขนส่งสาธารณะในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพื่อพัฒนาจุดจอดรถจักรยานเชื่อมต่อการใช้ระบบขนส่งสาธารณะ ทั้งสถานีรถไฟฟ้าระบบราง ป้ายรถเมล์ และท่าเรือที่มีศักยภาพ จำนวน ๑๔๐ จุด แบ่งเป็น

๑) พื้นที่เชื่อมต่อระบบขนส่งสาธารณะทางถนน ๓๖ จุด
๒) พื้นที่เชื่อมต่อระบบขนส่งสาธารณะทางราง ๕๓ จุด
๓) พื้นที่เชื่อมต่อระบบขนส่งสาธารณะทางน้ำ ๕๑ จุด

โดยมีการออกแบบรายละเอียดจุดเชื่อมต่อการเดินทางที่มีความเหมาะสม ๓ ลำดับแรก ได้แก่

๑) พื้นที่บริเวณป้ายรถโดยสารและสถานีรถไฟฟ้าหมอชิต เชื่อมต่อระบบขนส่งสาธารณะทางถนน
๒) พื้นที่บริเวณสถานีรถไฟฟ้าพญาไท เชื่อมต่อระบบขนส่งสาธารณะทางราง
๓) พื้นที่บริเวณท่าเรือปากเกร็ด เชื่อมต่อระบบขนส่งสาธารณะทางน้ำ

นอกจากนี้ กระทรวงคมนาคมยังมีโครงการพัฒนาเส้นทางจักรยานทั่วประเทศไทยของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงคมนาคม ซึ่งที่ผ่านมาจนถึง ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ สามารถพัฒนาเส้นทางจักรยานรวมระยะทางได้ ดังนี้

ลำดับที่	ชื่อหน่วยงาน	ระยะทางจักรยานที่พัฒนา (กิโลเมตร)
๑	กรมเจ้าท่า	๑
๒	กรมการขนส่งทางบก	๕.๓
๓	กรมทางหลวง	๑๙๐.๘๘
๔	กรมทางหลวงชนบท	๒๙๐.๓๓
๕	การทางพิเศษแห่งประเทศไทย	๒.๗
๖	บริษัท ท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย จำกัด (มหาชน)	๕๐.๕
๗	การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย	๑๕.๗
	รวม	**๕๕๖.๔๑**

คำถามที่ ๒

กระทรวงคมนาคมมีแผนในการพัฒนาการเดินเรือโดยสารประจำทางสาธารณะหรือเรือเมล์ในบริเวณแม่น้ำลำคลองของฝั่งธนบุรีเพื่อเป็นระบบขนส่งสายรอง (Feeder line) เพื่อเชื่อมต่อรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน หรือเรือด่วนเจ้าพระยาหรือไม่ หากไม่มีระบบ Feeder line จะทำอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบ

กระทรวงคมนาคมมีแผนในการพัฒนาการเดินเรือโดยสารประจำทางสาธารณะ โดยสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร ได้รับจัดสรรงบประมาณปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการเดินทางทางน้ำในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลและการเชื่อมต่อการเดินทางรูปแบบอื่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา วิเคราะห์ปัญหาด้านการเดินทางทางน้ำในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล รองรับความต้องการในการเดินทางทั้งในปัจจุบันและตามแผนงานในอนาคต รวมทั้งศึกษา ทบทวน ข้อมูลสถานภาพการเดินทางทางน้ำของประเทศไทย และในประเทศที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) และเมื่อศึกษาแล้วเสร็จได้แผนพัฒนาการเดินทางทางน้ำในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งจะมีการเสนอแนะทิศทางการพัฒนาด้านการเดินทางทางน้ำให้สอดคล้องกับการพัฒนาเมือง การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งสาธารณะ และการเชื่อมต่ออย่างบูรณาการให้สอดคล้องและลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และศึกษาการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมเชื่อมโยงรูปแบบการเดินทางเพื่อเข้าถึงสถานีรถไฟฟ้า และสนามบินในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำแผนพัฒนาโครงข่ายคมนาคมเชื่อมโยงรูปแบบการเดินทางเพื่อเข้าถึงสถานีรถไฟฟ้า สถานีรถไฟ สนามบิน และระบบขนส่งสาธารณะรูปแบบอื่นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริการเข้าถึงบริเวณจุดเชื่อมต่อการเดินทางรองรับการพัฒนาของระบบขนส่งสาธารณะ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล รวมทั้งจัดทำรูปแบบการพัฒนาพื้นที่การเชื่อมต่อ

เพื่อเข้าถึงสถานีรถไฟฟ้า เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินโครงการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งครอบคลุมถึงการเชื่อมต่อระบบขนส่งสายรอง (Feeder line) รอบรับการให้บริการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงินด้วย

สำหรับการดำเนินการในปัจจุบันกระทรวงคมนาคมโดยกรมเจ้าท่า มีแผนการพัฒนาเฉพาะในแม่น้ำเจ้าพระยา โดยจะเน้นการปรับปรุงท่าเรือตามลำน้ำเพื่อยกระดับให้เป็นสถานีเรือ จำนวน ๒๙ ท่า โดยท่าเรือจะเป็นระบบปิดและบางส่วนยังคงความเป็นสาธารณะ เพื่อให้ท่าเรือเป็น Smart Pier สำหรับบริการเรื่องความสะดวกปลอดภัยกับผู้ใช้บนท่าเรือและในเรือ ในส่วนของการเชื่อมต่อการเดินทางโครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงินในบริเวณริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ได้มีการประชุมหารือร่วมกันเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการปรับปรุงจุดเชื่อมต่อการเดินทางโครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงินส่วนต่อขยาย เตาปูน - ท่าพระ บริเวณสถานีบางโพซึ่งเปิดให้บริการท่าเรือบางโพเมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๓ ในส่วนที่กระทรวงคมนาคมรับผิดชอบ ดังนี้

กรมเจ้าท่า จัดทำโป๊ะมาติดตั้งที่บริเวณท่าเรือ รวมถึงปรับปรุงท่าเรือและศาลาข้างเคียงให้ได้มาตรฐานความปลอดภัยในการให้บริการประชาชน และตรวจสอบความพร้อมของท่าเรือ

การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ประสานกับบริษัท เรือด่วนเจ้าพระยา จำกัด และบริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (BEM) ในส่วนของป้ายประชาสัมพันธ์ภายในสถานีรถไฟฟ้าเพื่อแจ้งผู้ใช้บริการทราบ

ทั้งนี้ เมื่อระบบการเชื่อมต่อการขนส่งสาธารณะอื่น ๆ ทั้ง ล้อ เรือ ราง เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมทุกพื้นที่ จะทำให้ประชาชนได้รับความสะดวก ปลอดภัย รวดเร็วต่อเนื่องและสามารถหลีกเลี่ยงปัญหาการจราจรได้อีกด้วย

<u>คำถามที่ ๓</u>

กระทรวงคมนาคมมีงบประมาณและแผนงานเพื่อการพัฒนา วิจัยการผลิตเรือไฟฟ้าเพื่อเรือโดยสารสาธารณะหรือไม่ อย่างไร

<u>คำตอบ</u>

กระทรวงคมนาคมได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาและยกระดับยานพาหนะทางน้ำ ไปสู่การใช้พลังงานไฟฟ้า ซึ่งเป็นพลังงานสะอาด ไม่ก่อให้เกิดมลพิษทั้งทางอากาศ และทางเสียง โดยเริ่มต้นจากการยกระดับการเดินเรือโดยสารในคลองแสนแสบซึ่งเป็นเส้นทางการคมนาคมสำคัญของประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในการเดินทางสู่แหล่งศูนย์กลางธุรกิจ ศูนย์การค้าและสถานที่สำคัญ เช่น มหาวิทยาลัย หน่วยงานราชการต่าง ๆ

ปัจจุบันเส้นทางเดินเรือในคลองแสนแสบครอบคลุมระยะทางประมาณ ๒๑ กิโลเมตร โดยมีเส้นทางระหว่างท่าเรือวัดศรีบุญเรือง เขตบางกะปิ ถึงท่าเรือประตูน้ำ เขตราชเทวี และเชื่อมต่อไปยังท่าเรือสะพานผ่านฟ้าลีลาศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย มีท่าเรือจำนวนทั้งสิ้น ๒๘ แห่ง ซึ่งสามารถเชื่อมต่อกับระบบและเส้นทางคมนาคมทางบก ทั้งรถโดยสารประจำทาง รถไฟฟ้าขนส่งมวลชน

ในเส้นทางถนนพญาไท ถนนเพชรบุรี ถนนรามคำแหง ทำให้ผู้ใช้บริการตัดสินใจเลือกใช้บริการเรือโดยสารคลองแสนแสบสูงถึงวันละกว่า ๖๐,๐๐๐ คน และมีแนวโน้มเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างต่อเนื่อง

กระทรวงคมนาคมและกรมเจ้าท่าได้นำแนวความคิดในการเชื่อมโยงระบบขนส่งแบบไร้รอยต่อที่มีประสิทธิภาพ ลดการใช้พลังงาน เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มาใช้สำหรับการเดินเรือในคลองแสนแสบ เพื่อเป็นทางเลือกในการให้บริการภาคขนส่งมวลชนที่มีศักยภาพ ประหยัดค่าใช้จ่าย ลดระยะเวลาในการเดินทาง ช่วยลดการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงในการขนส่ง และส่งเสริมให้มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเชื้อเพลิง ที่ประหยัด ปลอดภัย เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น ระบบพลังงานไฟฟ้า ให้เกิดผลเป็นรูปธรรมในระบบการขนส่งทางเรือ

ทั้งนี้ กรมเจ้าท่าได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานในการว่าจ้างมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อศึกษา ออกแบบและจัดหาเรือโดยสารไฟฟ้าต้นแบบในคลองแสนแสบที่ประหยัดพลังงานและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จำนวน ๑ ลำ อันเป็นนวัตกรรมการใช้พลังงานรูปแบบใหม่ ซึ่งมีกำหนดแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๓ ทั้งนี้ ผลสำเร็จของโครงการจะเป็นจุดเริ่มต้นในการยกระดับและขยายผลการนำเรือไฟฟ้ามาใช้ในระบบขนส่งทางน้ำสาธารณะของประเทศไทย และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีในการเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและสนับสนุนให้เกิดการใช้พลังงานที่มีความยั่งยืนอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป